

ABRAHAM WEERE AISAK CHUQÀJÀ

Jenesis 22:1-18

IHEÒMÙMÙ 11 - Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: "Chineke gāhuru onwe-ya nwa-aturu iji chu aja-nsure-ọku"
(Jenesis 22:8).

Otù Ule

Amụrụ Aisak mgbe ọtụtu arọ gasiri site n'oge Chineke kwere Abraham mkwà na ọ gaamụta nwa nwoke. Mkwà nke a nke náemezughị ọsosó mere ka Abraham mṣta inwe ndidi na okwukwe n'ebe Chineke nọ. Abraham "ejighị kwa ekwegh-ekwe nwe obi abụ n'ebe nkwa Chineke dị, kama ejiri okwukwe-ya me ka o nwe ike, ọ nénye kwa Chineke otuto, nēkwezu kwa na ihe O kwereri ná nkwa, O puru ime kwa" (Ndi Rom 4:20, 21). Ọ gaabuworị ihe óké ọñu nye Abraham na nwunye ya inweta nwa nke mkwà a n'oge agadi ha. Ha hụru nwa ha n'anya nke ukwuu. Abraham anwaputaworị Chineke, Chineke wee nwaputa kwa Abraham. Chineke jiri ule dị ukwuu wee nwaa ya. Chineke kpọrọ Abraham, onye zara náatufughị ọge ọ bụla, si, "Lekwam." Chineke gwara Abraham ka o sure Aisak ka ọ bürü ajànsureokụ. Ndumodụ niile nke Chineke putara ihè. Ọ gwara Abraham nkeoma ebe ọ gaachị ajà ahụ, na ọ bụ kwa nwa ya nke ọ hụru n'anya nke ukwuu ka ọ gaesure ka ọ bürü ajànsureokụ.

Ọ gaghi abụ ihe ijuanya na ụfodụ mmadụ garaachoworị ka Chineke gbanwe uche Ya, site n'ichetara Chineke na O kweworị mkwà na Ọ gaeme ka Abraham ghọ nna nke ọtụtu mba, na n'ezie na Chineke agaghị ekwe ka ihe ọ bụla mee náánị nwa ya. Eleghjanya ụfodụ mmadụ gara agwaworị Chineke na ha gaenye ihe ọzọ, na ha agaghị enye nwa ha n'ihi na ha hụru ya n'anya nke ukwuu. Ndịozọ gaachị kwa ichè na ha anughị nkeoma, maqbụ na Chineke emeghị ka okwu ahụ O kwuru guzosieike n'ezie. Ma Abraham biliri n'isi ụtụtụ wee malite ijero Ugwu Moraia.

Ejikere Irubeisi

Abraham ekwughị ọtụtu okwu maqbụ ikorọ ndịozọ banyere okwu a ka aghara inwe ọtụtu ndị gaabịa ihu ihe náeme. Ọ choghị ka onye ọ bụla mere ya ebere. Nke a bụ ihe dīri ya na Chineke, ọ gaabuwokwarị ihe dī nsọ nye Abraham. Edeghị ya n'akwukwọ na ọ gwara onye ọ bụla, ọbụna nne nwatakirị nwoke ahụ. Ma Abraham gara jikere ime ihe Chineke gwara ya ka o mee. O weere nkụ, mma, ọkụ, eriri nke ọ gaeji kee ajà ahụ na ajà nsure ọkụ -- nwa ya nwoke o "nwere náánị ya" bù Aisak. Abraham hụru Aisak n'anya. Ọ gaabuwori ihe nwuta nye ya díka ọ gaesi wute nna ọ bụla ime ihe dī otú a nye náánị otù nwa ya nwoke. Nke a bụ ọnwụnwa siriike, ma Abraham rubeereisi nye Chineke. O chereghị, wee jụ irubeisi nye Chineke.

Mgbə o jesiri ijè ụboghị ato, Abraham hụru ebe ahụ nke Chineke gosiri ya ka o were Aisak chuqàjà. Abraham sịrị ndị orù abụ nđị soro ya: "Nodunu ebe a n'onwe-unu, unu na inyinya-ibu, ma mu onwem na nwa-okoro a gège ebe ahu; ayi gákpo kwa isi ala, chigharikute unu." Chigharikute unu! Ọ gaabụ n'ezie na Abraham chere na Aisak gaeso ya laghachi? E, o chere. Abraham "nágu na Chineke puru ime ka o si ọbụna ná ndi nwuru anwu bilie" (Ndi Hibru 11:19).

Nwaatụru Nke Chineke

Díka nna na nwa nọ naaga ijè, ha naekwurịta okwu. Abraham akuziwororị nwa ya ihe banyere isure ajànsureokụ nye Chineke. Aisak leziri anya wee mata na ha ejigh nwaatụru. Ha ji ihe ọzọ niile nke kwesirị iji chuqàjà. Ma ọlee ebe nwaatụru ejị achị ajànsuruokụ dị? Abraham zara "Chineke gāhuru onwe-ya nwa-aturu iji chu ajà-nsure-ọku, nwam."

Abraham buru amụma. Chineke roputara nwaatụru ahụ n'Onweya n'ezie -- Ọkpara ọ mṛu náánị Ya, Jisọs Kraist. Mgbe ọtụtu arọ gasiri Jọn Onyeowummiri hụru Jisọs wee sị, "Lee, Nwa-aturu Chineke, Nke nēbupu nmehie nke uwa" (Jọn 1:29). Aisak onye nna ya jiri chuqàjà n'Ugwu Moraia yiri Jisọs, Onye nyere Onweya n'ihi mmehie niile nke ụwa.

Ijikere Na Irubeisi

Aisak bụ nwa nke nọ ná njikere. Ọ hụru ka anaewu ebe ichuajà ahụ, hụ kwa ka anaedozi nkụ n'usoro. Ọlee otù i chere na ọ dị ya mgbe nna ya kere ya agbụ wee tükwasị ya n'elu ebe ichuajà ahụ n'elu nkụ? Anyị matara n'ezie na Aisak ekwughị ka aghara ike ya eriri ahụ, ọ kochaghị nna ya sị na nna ya mere ihe ojoo, o leghị kwa nna ya anya ojoo. Aisak bụ onye náanị ná njikere bürü kwa onye náerubeisi nye nna ya na

Chineke. O gaabu n’ihi omume ọma ya ka Abraham bù nna ya jiri hụ ya n’anya nke ukwuu. Ọtụtụ ụmụntakịri garaasi, “Achoghịm ime ya” maqbụ “i nweghi ikitere n’ebi m nọ” maqbụ. “I hughim n’anya.” Ụfodụ ụmụntà adighị achọ ka nnennanna ha bürü ndị ná erubere Chineke isi; ha naegbochi ndị mürü ha ife Chineke ɔfufè; ha na ewetara ha obi ntiwa na iruuju site ná nnupuisi ha. Mgbe ụmụ ntà bù ndị azoputara azoputa, ha naenyere ndị mürü ha aka ijere Chineke ozi. Mgbe nne na nna ha nwere ohere ịlụrụ Onyenweanyị olu, ụmụntà ndị ahụ naabu ndị dì njikere ịnọ n’ulọ. Ha naekpere ndị mürü ha ekpere naeso kwa nnennanna naekpekpere. Ha naeso eme ka ihe gaa nke ọma, bürü kwa ndị náagba nnennanna ha ume ime ihe Chineke gwara ha ka ha mee -- díka nwa nwanyị Jefta onye siri, “Nnam, i saghepuworo JEHOVA ọnụ-gi, mem dika ihe ahụ si di nke siworo n’ọnụ-gi puta” (Ndi Ikpe 11:36). Aisak yiri Jisq’s n’oge a n’ihi na o jikeere irubeisi.

Ọzízá nke Bị ara Ọsosọ

Abraham weliri mma wee setipụ aka ya. N’otù oge ahụ otù olu wee kpọ ya oku, “Abraham, Abraham.” O zara sị, “Lekwam.” Mmụozị nke Onyenweanyị agwaworị Abraham okwu, ọ dì kwa mma na ọ zara nnqo ọsosọ. O bụ ezie na o nwererị ike gbachie nkịtị mgbe mmụozị ahụ náakpọ ya. O pürüri isi na o ji nnukwu olu n’aka. O nwekwara ike ghara iza erekü ahụ rue mgbe ọ gaemesiworị ihe ahụ nke Chineke gwara ya ka o mee. Ka anyị mụta ihe n’aka Abraham ịbụ ndị náaza erekü ọsosọ. Mgbe emesiri, Abraham ńhurirịqñị na ọ zara ọsosọ. Mmụozị ahụ ziri ya ozi sitere n’ebi Onyenweya nọ. O siri: “Esetila aka-gi tukwasị n’aru nwa-okoro ahụ, eme-kwa-la ya ihe ọ bula: n’ihi na ugbu a ka M’mara na onye na-atu egwu Chineke ka ị bu, n’ihi na ị gbochighi nwa-gi nwoke, nke i nwere nánị ya, iwere ya nyem.” O bụ ezie na Abraham nwere okwukwe na Chineke pürü ime ka Aisak bilie ozø, ọ tughị anya na ọ gaeme ya n’uzo dì otù a. O hụrụ otù ebulu nke alughulụ naejide ya na mpi ya. Abraham wee jiri ya chụo àjánsureokụ ahụ kama iji nwa ya. Chineke roputara ihe iji chuoajà ahụ.

Anwaputara ya O kwesikwara Ntukwasị obi

Díka o si metụta Abraham àjà ahụ aburụworị ihe achụrụ achụ. Chineke hụrụ okwukwe na nrubeisi nime obi Abraham. Chineke pürü iħu ihe dì nime obi anyị. Mgbe ụfodụ Chineke naenyere ohere ka anwa anyị iji gosi anyị ihe dì n’obi anyị. Ọtụtụ oge, mgbe ndị mmadụ naekpekpere n’ocheeze amara ha naewere èzínaulọ ha na onweha chee n’iru Chineke díka àjà. Otù ahụ kwa, Chineke pürü iħwa ha iħu ma iji obi chuaaajà ha ọ bụ kwa ezie. N’ubochi taa ndị nke Chineke anaghị egbu kwa ndị èzínaulọ ha wee sure ha ọkụ, kama ha naahụ Chineke n’anya karịa otù ha hụrụ mmadụ, ha anaghị kwa ekwe ka ndịozọ gbochies ha ijere Onyenweanyị ozi. N’uzo ihe nke mmụo, ndị nke Kraist naeche ndị ha hụrụ n’anya n’elu ebe ichuajà, naenyefe ha n’ebi Chineke nọ site n’irapụ ha kpamkpam n’aka Chineke.

Ọtụtụ Ngoozi

O díghị ihe ọ bula nke Abraham tufuru site n’irubere Chineke isi. Kama, ọ natara ọtụtụ ngozi, Chineke mekwara ka oqbugbandu ha dì ọhụ. Chineke kwere mkwà na mkpuru Abraham gaadi “dika ájá nke di n’uso oké osimiri” -- otù ahụ ka Chineke gaagozi Abraham na èzínaulọ ya. Chineke siri ya, “O bu kwa ná nkpurungi ka mba nile nke uwa gāgōzi onwe-ha; n’ihi na i gēwo nti n’olum.” Chineke agwaworị Abraham okwu ahụ n’oge mbụ, ma Abraham aghaghị irubere Chineke isi ka mkwà ahụ wee mezue. Ndị nke Chineke arroputara, bụ ndị Ju, bụ èzínaulọ nke Abraham. Ezi ndị nke Kraist bụ ụmụ nke Abraham site n’okwukwe. “Ya mere maranu na ndị sitere n’okwukwe, ndị ahụ bu umu Abraham” (Ndi Galetia 3:7). “Ma ọ buru na unu onwe-unu bu ihe di n’aru Kraist, ya mere unu bu nkpuru Abraham, buru ndi-nketa dika nkwa si di” (Ndi Galetia 3:29). N’ezie emezuwo mkwà ahụ nke Chineke kwere Abraham.

Ugwu Moraia

Ugwu a ebe Abraham wuru ebe ichuajà ka o wee were nwa ya chuoajà bụ otù ebe dì mkpà. Ebe ichuajà mbụ a nke Abraham wuru yiri nzoputa nke Jisq’s, Onye bụ Nwaatụrụ nke Chineke mere ka ọ dì mfé mgbe O wusirị Obara Ya na Kalvarị. Ewukwara ebe ichuajà ndịozọ n’Ugwu Moraia.

Agwara Devid onye bụ eze Israel ka o wue ebe ichuajà nzocha ọka nke Arona onye Jebus. Devid kwuzuru ụgwọ iji zụta ihe ahụ n’aka Arona, ọ buri ezie na nwoke ahụ chorop inye eze ihe ahụ n’efu. Devid siri: “Aghaghịm izuru ya n’aka-gi n’ọnụ-ahia: m’gagh-esure-kwa-ra JEHOVA bụ Chinekem, àjà-nsure-okụ nke m’nētinyeghi ego ọ bula” (2 Samuel 24:24). Ebe ichuajà nke abụo nke a, nke ewuru n’Ugwu Moraia yiri

onyinye amara nke abụọ nke onye nke Kraist, oduo nsø, nke onye ahụ gaanata n'aka Onyenweanyị mgbe o mere ka iji obichụajà ya dí omimi karịa otú ọ dí na mbụ. Lee Iheómùmụ 247.

Ugwu Moraia bụ kwa ebe Solomon wuru Ụlọukwu Chineke. Ngozì niile ahụ nke Chineke wupurụ mgbe anaemeghe Ụlọukwu ahụ nke Chineke ka agaeji tñyere onyinye amara nke ndị nke Kraist, nke bụ ọwummiri nke Mmụq Nsø. Ha dí ndị nchụjà 120, ndị edoro nsø, díka ha dökwara ndịnsø 120 ndị nñorø n'otù ebe n'ídin'otù, ndị natakwara Mmụq Nsø n'Uboghị Pentikost (Olu Ndi-ozı 1:15; 2:1-4). Mgbe anaedo Ụlọukwu Chineke ahụ nsø, anyị ghotara na anụrụ “otù olu n'itò na n'ikele JEHOVA” (2 Ihe Emere 5:13). Ebube Jehova juputara ebe ahụ, igosi na Onyenweanyị kwadoro ya na igozì kwa ndị ahụ. Lee iheómùmụ 258.

I meworo Onyenweanyị ebe ichejajà ato? Nke mbụ, mgbe Obara Jisøs sachapurụ mmehie gi niile i wee bürü onye azopütara; nke abụq, mgbe i weere obi gi chüqajà karịa otú i chüworo na mbụ, ewee dø gi nsø, nke ato, mgbe emejupütara gi n'ike nke ijéozi, iwee bürü kwa onye ejiri Mmụq Nsø na ọkụ wụq mmiri. I natawo onyinye amara ato ndịa nke diri OnyeKraist?

AJUJU DỊ ICHEICHE

1. Ônye bụ nna nke okwukwe?
2. Nwa onye ka Aisak bụ?
3. Gịnị mere Abraham jiri ga n'Ugwu Moraia?
4. Ôlee ihe ndị o ji jee n'ebe ahụ?
5. Ôlee otú anyị si mata na o kwere na Chineke gaeme ka nwa ya dí ndụ?
6. Ọ bụ gịnị ka egburu iji chüqajà nsureokụ ahụ?
7. Ônye bụ Nwaatụrụ nke Chineke?
8. Gịnị ka Chineke meere Abraham n'ihi na o rubere isi?